

Casus 1 Vanuit de praktijk

Cliënt Albert is 49 jaar, gehuwd en vader van twee pubers.

Th: "Wat is de reden dat je hier naartoe gekomen bent?"

Of: "Wat maakt dat je in therapie wilt gaan?"

Cl: "Ik zit al een paar maanden thuis met een burn-out en zie geen lichtpuntjes meer. Ik heb al van alles geprobeerd, maar loop overal in vast en zie geen vooruitgang meer. Het is gewoon uitzichtloos."

De therapeut ziet verdriet bij de cliënt. De cliënt krijgt de gelegenheid om te vertellen wat hij al geprobeerd heeft om beter te worden. Ook belangrijk te weten of de cliënt medicatie gebruikt. En zo ja, welke? De therapeut vraagt wat de klachten zijn en wanneer deze begonnen zijn.

Cl: "Ik slaap slecht en er komt niets uit mijn handen, ik kan me niet meer concentreren, heb nergens meer zin in en loop bij een fysiotherapeut omdat ik zo'n last van mijn rug heb."

Th: "Je vertelt dat je al een paar maanden thuis zit. Wanneer zijn de klachten begonnen?"

Cl: "Eigenlijk al toen ik een andere functie kreeg op mijn werk. Ik ben van huis uit onderwijzer en het voor de klas staan vond ik heerlijk. In de coronatijd veranderde dat natuurlijk. En toen ging ook nog eens onze directeur dood aan corona en vroeg het bestuur me of ik de taken van de directeur tijdelijk wilde oppakken. Nou, je begrijpt het zeker wel...toen de corona voorbij was bleef ik de waarnemend directeur, want er was en is geen ander te vinden! Verschrikkelijk! Het maakt me boos en machteloos. Ik moet alles in de gaten houden, alles regelen en alles verantwoorden... er komt geen eind aan..."

Th: "Ik hoor je zeggen dat je werk - je nieuwe functie - ook gezorgd heeft voor een situatie die uitzichtloos is. Je ziet geen vooruitgang en je bent erin vastgelopen. Wat heeft ervoor gezorgd dat je het toch nog zo lang volgehouden hebt?"

Cl: "Tja... je laat mensen toch niet zomaar in de steek..."

De therapeut ziet hier verdriet bij de cliënt.

Th: "Want als je ze in de steek laat, dan...?"

Cl: "Dan deug ik niet, dan heb ik het niet goed gedaan..."

Th: "Als je het niet goed gedaan hebt, dan...?"

Cl: "Dan word ik daarop afgerekend en dan ziet mijn leven er voorgoed anders uit... dan kan ik maar beter dood zijn."

Casus 7 Vanuit de praktijk

Clïente Lieke (37 jaar) noemt zich politievrouw, maar vertelt er meteen bij dat ze al bijna twee jaar met PTSS thuis zit na het laatste heftige incident op de weg waar ze assistentie heeft verleend. Het betrof het zoveelste ongeval met dodelijke afloop, waarbij sprake was van een alcoholpromillage van meer dan 0,8 bij de chauffeur. Lieke heeft gesprekken gehad met collega's van het Team Collegiale Ondersteuning. Daarna een paar keer EMDR- behandelingen bij een psycholoog. Aanvankelijk had ze daar profijt van, maar nu merkt Lieke dat, op het moment dat ze op de een of andere manier geconfronteerd wordt met drankmisbruik, zij toch weer last krijgt van een aantal oude symptomen. Deze bestaan voornamelijk uit irritaties en woede. Lieke wil graag helemaal van haar klachten af en hoopt binnenkort weer te kunnen gaan werken.

Th: "Wat is het eerste dat er in je opkomt als je denkt aan drankmisbruik?"

Cl: "Geweld..."

Th: "Als je het woord 'geweld' een paar keer hardop zegt, welke emotie ervaar je dan?"

Cl: "Angst..."

Th: "Waar kun je die angst voelen in je lichaam?... laat maar duidelijk worden terwijl je het woord 'geweld' nog een paar keer herhaalt en die angst ervaart..."

Cl: "Mijn benen... stram... strak..."

Th: "En terwijl je je meer en meer verbindt met 'geweld' en de angst die je voelt in je benen... stram en strak... ga naar het moment dat je dit ook zo voelt... (bruginductie en instructie) ... Wat is het eerste dat je ervaart?"

Cl: "Het is donker om me heen..."

Th: "En terwijl het donker om je heen is en je die angst in je benen voelt...kijk eens naar je voeten... wat zie je dan?"

Cl: "Kindersandaaltjes... blauw..."

Th: "Kindersandaaltjes... blauw... Waar sta je in het donker?"

Cl: "Lijkt wel een kast... kelder... oh... ik sta in een kelderkast... Ik ben bang..."

Th: "Je staat in het donker in een kelderkast en je bent bang... omdat...?"

Cl: "Weet ik niet... ik ben bang..."

Th: "Kun je iets horen...?"

Casus 24 Vanuit de praktijk

Joep is zeven jaar en is de laatste tijd erg boos. Hij is de jongste van drie kinderen. Zijn mama Sandra weet zich eigenlijk geen raad met hem, want ook zij is boos. Haar man is enkele maanden geleden weggegaan na een relatie van twaalf jaar. Hij is weggegaan nadat zij ontdekte dat hij een vriendin had. Sandra heeft dit naar de therapeut gemaild. De kinderen weten dit laatste niet en dat wil ze voorlopig zo houden.

Th: "Welkom hier Joep. Ik hoor van mama dat je de laatste tijd erg boos bent en dat dit begonnen is toen papa Bart ergens anders ging wonen."

Cl: "Iedereen is stom!"

Th: "Iedereen is stom want..."

Cl: "Weet ik niet..."

Th: "Was iedereen ook stom toen papa Bart nog thuis woonde?"

Cl: "Nee..."

Th: "Toen was niet iedereen stom... was het toen nog goed?"

Cl: "Ja..."

Th: "Wil je voor mij eens jullie huis tekenen hoe dat eruit ziet als alles nog goed is."

Joep tekent een vrolijk gekleurd huis met ramen en deuren en een schoorsteen waar rook uitkomt. Terwijl hij tekent vraagt de therapeut hoe hij zich voelt in dat huis en waar hij dat kan voelen.

Cl: "Alles is gewoon fijn..."

Hij tekent zichzelf achter een bovenraam.

Cl: "Kijk, dat is mijn kamer en daar ben ik. Mijn buik kriebelt en het is fijn..."

Th: "Wil je het huis eens tekenen als iedereen stom is..."

Joep tekent dezelfde huis qua vorm, maar de ramen en deuren zijn scheef en krijgen donkere kleuren. Joep vertelt tijdens het tekenen en kleuren van dit huis in het hier en nu dat alles anders is en dat hij kwaad op papa is en op mama en eigenlijk op de hele wereld. Hij krast zo hard met het kleurpotlood op de tekening dat de punt afbreekt.

Cl: "Zie je wel... álles is stom en gaat fout... ik wil weg... en ik wil papa en naar papa toe..."

Joep begint te huilen.